

РЕЗУЛЬТАТИ анкетування здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування щодо якості викладання навчальних дисциплін

У червні 2021 р. на факультеті обліку та фінансів Полтавського державного аграрного університету проведено анкетування здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування щодо якості викладання навчальних дисциплін, які читалися у II семестрі 2020-2021 навчального року.

В анкетуванні взяли участь 40 респондентів – здобувачів вищої освіти, які навчаються на:

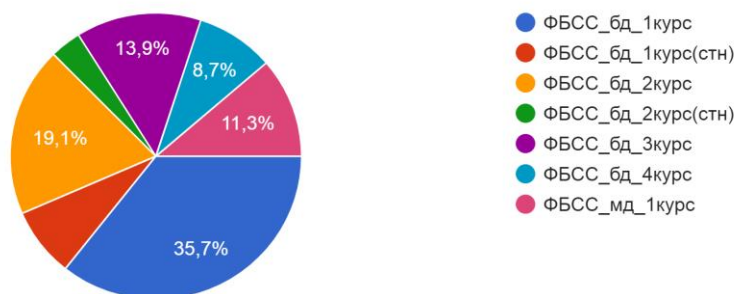
- 1 курсі: 12 (30,0 %);
- 2 курсі: 11 (27,5 %);
- 3 курсі: 4 (10,0 %);
- 1 курсі (стн): 3 (7,5 %);
- 4 курсі: 4 (10,0 %);
- 2 курсі (стн): 2 (5,0 %);
- 1 курсі магістратури: 4 (10,0 %).

Загалом здобувачі вищої освіти дали 115 відповідей щодо якості викладання навчальних дисциплін, які розподілилися за курсами так (рис. 1):

- 1 курс: 41 (35,7 %);
- 2 курс: 22 (19,1 %);
- 3 курс: 16 (13,9 %);
- 1 курс (стн): 9 (7,8 %);
- 4 курс: 10 (8,7 %);
- 2 курс (стн): 4 (3,5 %);
- 1 курс магістратури: 13 (11,3 %).

Виберіть курс, на якому Ви навчаєтесь:

115 відповідей

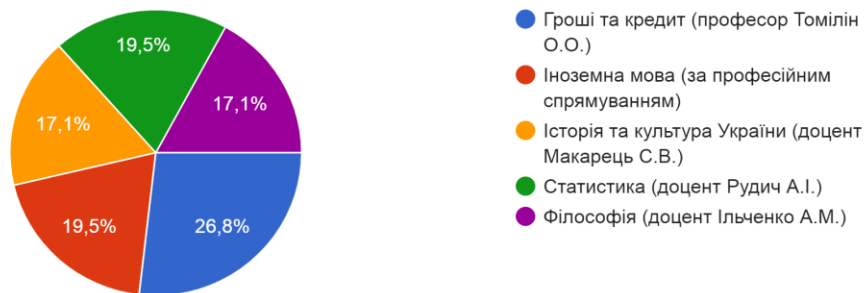

Рис. 1. Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти щодо якості викладання навчальних дисциплін за курсами

На рис. 2-8 наведений розподіл відповідей щодо оцінювання окремих навчальних дисциплін за курсами.

Виберіть навчальну дисципліну, яку Ви будете оцінювати:

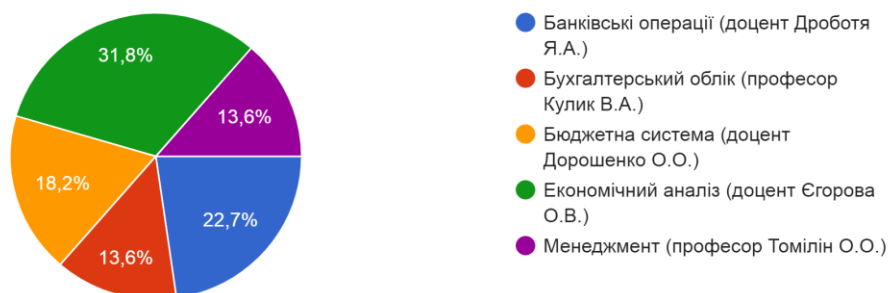
41 відповідь

Рис. 2. Розподіл відповідей за навчальними дисциплінами, які оцінювалися здобувачами вищої освіти 1 курсу

Виберіть навчальну дисципліну, яку Ви будете оцінювати:

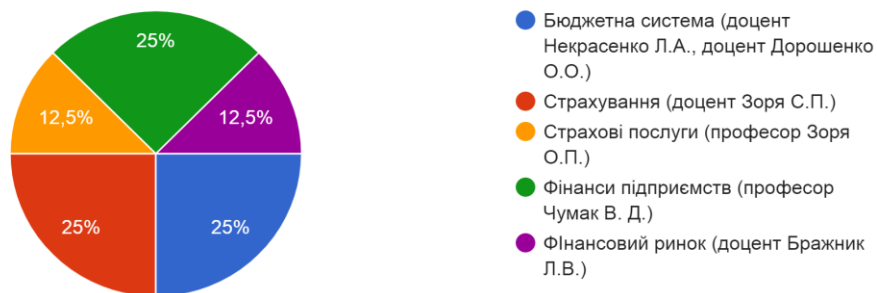
22 відповіді

Рис. 3. Розподіл відповідей за навчальними дисциплінами, які оцінювалися здобувачами вищої освіти 2 курсу

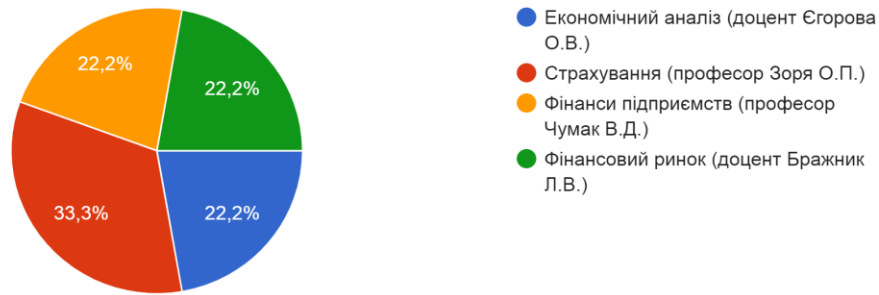
Виберіть навчальну дисципліну, яку Ви будете оцінювати:

16 відповідей

Рис. 4. Розподіл відповідей за навчальними дисциплінами, які оцінювалися здобувачами вищої освіти 3 курсу

Виберіть навчальну дисципліну, яку Ви будете оцінювати:
9 відповідей

Рис. 5. Розподіл відповідей за навчальними дисциплінами, які оцінювалися здобувачами вищої освіти 1 курсу (стн)

Виберіть навчальну дисципліну, яку Ви будете оцінювати:
10 відповідей

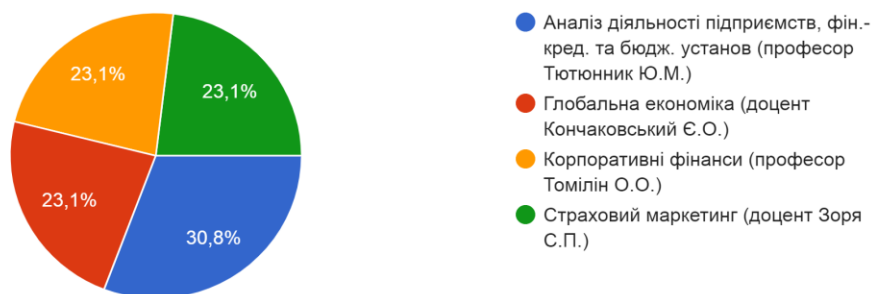
Рис. 6. Розподіл відповідей за навчальними дисциплінами, які оцінювалися здобувачами вищої освіти 4 курсу

Виберіть навчальну дисципліну, яку Ви будете оцінювати:
4 відповіді

Рис. 7. Розподіл відповідей за навчальними дисциплінами, які оцінювалися здобувачами вищої освіти 2 курсу (стн)

Виберіть навчальну дисципліну, яку Ви будете оцінювати:
13 відповідей

Рис. 8. Розподіл відповідей за навчальними дисциплінами, які оцінювалися здобувачами вищої освіти 1 курсу магістратури

Відповіді на питання, яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашій думці щодо пояснень викладачем організації вивчення дисципліни, розподілилися так (рис. 9):

- на початку викладач чітко пояснив(ла) та зазначив(ла) у системі Moodle які види робіт повинні виконати студенти, в які терміни їх здати та критерії оцінювання робіт: 108 (93,9 %);

- на початку викладач пояснив(ла) та зазначив(ла) які види робіт повинні виконати студенти, але чітко не визначив(ла) строки здачі та критерії їх оцінювання, або не зазначив(ла) їх у системі Moodle: 6 (5,2 %);

- на початку викладач не пояснив(ла) які види робіт повинні виконати студенти, коли та яким чином їх здавати, як вони будуть оцінюватися: 1 (0,9 %).

1. Яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашій думці щодо пояснень викладачем організації вивчення дисципліни (виберіть одну відповідь)? На початку викладач:
115 відповідей

Рис. 9. Розподіл відповідей на питання щодо пояснень викладачем організації вивчення дисципліни

На питання, які проблеми виникали у Вас під час вивчення дисципліни, відповіді розподілилися так:

- не було жодної проблеми: 84 (73,0 %);

- у дисципліні є теми або питання, які були складними, незрозумілими: 26

(22,6 %);

- під час дистанційного навчання не мав(ла) можливості відвідувати онлайн заняття, а матеріалів, викладених у системі Moodle, не достатньо, щоб самостійно розібратися, виконати завдання: 7 (6,1 %);

- матеріал здавався нудним, не потрібним для роботи за спеціальністю, викладач не наводив цікавих прикладів: 5 (4,3 %);

- спосіб здачі виконаних робіт, обраний викладачем, був незручним: 4 (3,5 %);

- недоброзичлива атмосфера на заняттях, некоректне ставлення викладача до студентів: 3 (2,6 %);

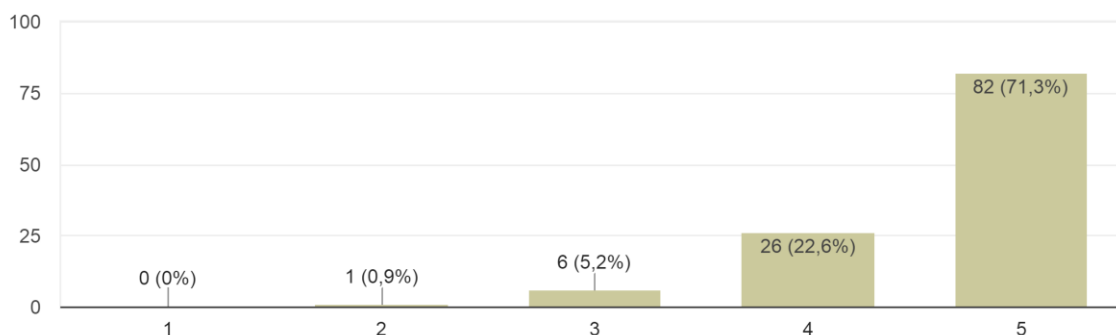
- відсутність або застарілість підручника, методичних рекомендацій з дисципліни: 2 (1,7 %);

- під час вивчення дисципліни викладач майже не наводив методики розв'язання задач: 1 (0,9 %).

Задоволеність здобувачів вищої освіти рівнем читання лекцій та проведення практичних занять з дисципліни оцінювалася за шкалою від 1 (абсолютно не задоволений) до 5 (абсолютно задоволений). У результаті відповіді розподілилися так: 5 – 82 (71,3 %); 4 – 26 (22,6 %); 3 – 6 (5,2 %); 2 – 1 (0,9 %) (рис. 10).

3. Оцініть Вашу задоволеність рівнем читання лекцій та проведення практичних занять з дисципліни за шкалою від 1 (абсолютно не задоволений) до 5 (абсолютно задоволений).

115 відповідей

Рис. 10. Розподіл відповідей щодо задоволеності здобувачів вищої освіти рівнем читання лекцій та проведення практичних занять з дисципліни

Таким чином, середня оцінка відповіді на питання щодо задоволеності рівнем читання лекцій та проведення практичних занять з дисципліни склала 4,64, що становить 92,8 % від максимального рівня.

Відповіді на питання, яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашому враженню щодо відношення викладача до викладання дисципліни, розподілилися так (рис. 11):

- намагався(лася) викладати матеріал зрозуміло, цікаво, заохочував(ла) студентів до вивчення предмету, мотивував(ла) до наукової роботи (написання тез доповідей на конференцію, статей, наукових робіт тощо): 106 (92,2 %);

- старанно відносився(лася) до проведення занять, але не заохочував(ла) студентів до вивчення предмету та наукової роботи: 8 (7,0 %);
- матеріал був зрозумілим лише при самостійному вивченні в системі Moodle або в підготовлених студентами презентаціях по відповідній тематиці: 1 (0,8 %).

4. Яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашому враженню щодо відношення викладача до викладання дисципліни (виберіть одну відповідь)?

115 відповідей

Рис. 11. Розподіл відповідей щодо відношення викладача до викладання дисципліни

Відповіді на питання, яке твердження найкраще характеризує оцінювання викладачем знань та вмінь студентів, розподілилися так (рис. 12):

- повністю дотримувалася(лася) встановлених критеріїв оцінювання усіх видів робіт, упродовж семестру студенти писали тести або контрольні роботи, здавали самостійні завдання, які оперативно перевірялися: 110 (95,7 %);
- здебільшого дотримувалася(лася) встановлених критеріїв оцінювання робіт, поточний контроль здійснювався не в повному обсязі, здані роботи перевірялися в середньому до 10 днів: 3 (2,5 %);
- не повідомив(ла) критеріїв оцінювання знань студентів або не дотримувалася(лася) встановлених критеріїв: 1 (0,9 %);
- контрольні роботи, тести впродовж семестру були, але не про всі критерії оцінювання викладач повідомляв: 1 (0,9 %).

5. Яке твердження, на Вашу думку, найкраще характеризує оцінювання викладачем знань та вмінь студентів (виберіть одну відповідь):

115 відповідей

Рис. 12. Розподіл відповідей щодо оцінювання викладачем знань та вмінь студентів

Відповіді на питання, яке Ваше враження від вивчення дисципліни, розподілилися так (рис. 13):

- я отримав(ла) знання та вміння, яких достатньо для базової підготовки і які планую використати у майбутній професійній діяльності: 87 (75,7 %);

- я тримав(ла) певні знання, але відчуваю нестачу практичних навичок у цій галузі: 13 (11,3 %);

- знання, які я отримав(ла), скоріше за все не знадобляться у сфері моєї майбутньої професійної діяльності: 15 (13,0 %).

6. Яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашому враженню від вивчення цієї дисципліни (виберіть одну відповідь)?

115 відповідей

Рис. 13. Розподіл відповідей щодо вражень від вивчення дисципліни

З метою узагальнення задоволеності якістю викладання здобувачами вищої освіти їх відповідям на питання, що не мають числової оцінки, були присвоєні значення за 5-бальною шкалою, наведеною у додатку А.

Результати узагальнення у розрізі курсів наведені у табл. 1.

Таблиця 1

Аналіз оцінювання якості викладання навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти за окремими курсами

Курс	К-ть анкет	Середня оцінка за питаннями анкети, що оцінюють					Загальна оцінка	Кіль-ть проблем, що виникали під час навчання
		1 – організація вивчення дисципліни	3 – задоволеність лекціями та практичними заняттями	4 - відношення викладача до викладання	5 – оцінювання викладачем студентів	6 – професійна цінність		
4	10	5,00	4,90	5,00	5,00	5,00	4,98	-
1 стн	9	5,00	4,78	5,00	5,00	5,00	4,96	-
2 стн	4	5,00	4,75	5,00	5,00	4,50	4,85	1
1	41	4,98	4,49	4,85	4,90	4,27	4,70	23
3	16	5,00	4,94	5,00	5,00	3,50	4,69	4
1 маг	13	4,77	4,62	4,69	4,69	4,23	4,60	9
2	22	4,68	4,55	4,55	4,77	4,09	4,53	11
Разом	115	4,90	4,64	4,83	4,89	4,25	4,76	48

Аналіз напрямів оцінювання задоволеністю викладанням засвідчує, що здобувачі вищої освіти високо оцінюють організацію навчального процесу на

факультеті (4,90 бала з 5), об'єктивність оцінювання виконаних завдань (4,89 бала) та відношення викладачів до викладання (4,83 бала). А найнижче значення (4,25 бала) має оцінка професійної цінності отриманих знань, проте слід врахувати, що респонденти оцінювали у тому числі й дисципліни загальної підготовки, які формують загальні, а не фахові компетентності. Втім, узагальнююча оцінка викладання (4,76 з 5 балів) засвідчує високий рівень задоволеності опитаних якістю викладання.

За даними табл. 1 найбільш задоволеними результатами навчання є здобувачі вищої освіти 4 курсу, а також 1 та 2 курсів скороченого терміну навчання. Їх середня оцінка якості викладання становить, відповідно, 4,98; 4,96 та 4,85 бала. Проте, слід врахувати, що саме ці курси були найменш активними в анкетуванні, дали найменше відповідей та майже не зазначили проблем, що виникали під час навчання (у 23 анкетах було відмічене лише одне зауваження).

Серед інших курсів найвище оцінили викладання першокурсники (загальний бал 4,70), хоча саме на першому курсі виникало найбільше проблем (що є цілком логічним). А найнижчі оцінки спостерігаються на 2 курсі (загальний бал 4,53), проте аналіз анкет засвідчує, що низькі середні бали значною мірою спричинені досить низькими оцінками одного респондента з 5 предметів, тобто, можливо, оцінка занижена суб'єктивно.

Виявлена тенденція розподілу балів за курсами корелює з оцінками якості викладання окремими викладачами – найвищі бали отримали викладачі, що читають на 4 курсі та 2 курсі стн, а найнижчі – викладачі, які читають на 2 курсі. Результати узагальнення задоволеності якістю викладання у розрізі навчальних дисциплін та викладачів (за 5-бальною шкалою, наведеною у додатку А) зазначені у табл. 2.

Таблиця 2

Аналіз оцінювання якості викладання навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти за окремими викладачами

Викладач	Курс/ кількість анкет	Середня оцінка за питаннями анкети					Загальна оцінка
		1	3	4	5	6	
Краснікова О. М.	4, 2стн / 3	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Кончаковський Є.О.	1маг / 3	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Безкровний О.В.	4, 2стн / 5	5,00	4,80	5,00	5,00	5,00	4,96
Рудич А.І.	1 / 8	5,00	4,71	5,00	5,00	5,00	4,94
Глуценко Ю.А.	4, 2стн / 5	5,00	4,80	5,00	5,00	4,60	4,88
Бражник Л.В.	3, 4, 1стн / 5	5,00	5,00	5,00	5,00	4,20	4,84
Тютюнник Ю.М.	1маг / 3	5,00	4,70	5,00	5,00	4,50	4,84
Зоря С.П.	3, 1маг / 7	5,00	5,00	5,00	5,00	4,14	4,83
Зоря О.П.	3, 1стн / 5	5,00	4,80	5,00	5,00	4,20	4,80
Єгорова О.В.	2, 1стн / 9	5,00	4,78	4,56	5,00	4,56	4,78
Чумак В.Д.	3, 1 стн / 6	5,00	4,83	5,00	5,00	4,00	4,77
Некрасенко Л.А., Дорошенко О.О.	2, 3 / 8	5,00	4,63	4,75	5,00	4,00	4,68

Викладач	Курс/ кількість анкет	Середня оцінка за питаннями анкети					Загальна оцінка
		1	3	4	5	6	
Кулик В.А.	2 / 3	5,00	4,67	5,00	5,00	3,67	4,67
Макарець С.В.	1 / 7	5,00	4,86	5,00	5,00	3,29	4,63
Ільченко А.М.	1 / 7	5,00	4,43	4,71	4,71	3,86	4,54
Іноземна мова (за професійним спрямуванням) – викладачі кафедри ГСД	1 / 8	4,88	4,38	4,50	4,75	4,50	4,60
Дроботя Я.А.	2 / 5	4,00	4,60	4,60	5,00	4,20	4,48
Томілін О.О.	1, 2, 1маг / 12	4,71	4,06	4,75	4,47	3,94	4,39

Як свідчать дані табл. 2, індивідуальні оцінки викладачів коливаються від 4,39 до 5,00 балів, що ще раз засвідчує високий рівень викладання на факультеті. Серед проблем, які зазначили здобувачі вищої освіти, переважає наявність у матеріалах складних, незрозумілих тем: такий варіант відповіді був відмічений 26 разів, тобто 54,2 % проблем можуть бути вирішені шляхом більш доступного викладання матеріалу. Проте, слід відмітити, що проблема полягає не лише у рівні викладання, але й у рівні підготовки здобувачів вищої освіти (здебільшого першокурсників) та у загальновизнаних проблемах дистанційного навчання, яке було вимушене запроваджене у 2020-2021 н. р.

У цілому підсумки анкетування допомогли зрозуміти пріоритети покращення якості освітніх послуг, що дозволить вдосконалити теоретичну і практичну складові підготовки та формування необхідних компетентностей здобувачів вищої освіти в 2021-2022 навчальному році.

Результати анкетування узагальнили:

Безкровний О. В. – гарант ОПП Фінанси, банківська справа та страхування першого (бакалаврського) рівня, к.е.н., доцент, заступник декана факультету обліку та фінансів, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування;

Єгорова О. В. – член групи забезпечення ОПП Фінанси, банківська справа та страхування, к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень;

Тютюнник Ю. М. – член групи забезпечення ОПП Фінанси, банківська справа та страхування, к.е.н., доцент, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень.

Додаток А

З метою узагальненого аналізу задоволеності якості викладання у розрізі навчальних дисциплін та викладачів відповідям на питання, що не мають числової оцінки були присвоєні наступні значення за 5 бальною шкалою:

Питання 1 «Яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашій думці щодо пояснень викладачем організації вивчення дисципліни на початку?»:

- чітко пояснив(ла) та зазначив(ла) у системі Moodle які види робіт повинні виконати студенти, в які терміни їх здати та критерії оцінювання робіт: 5 балів;

- пояснив(ла) та зазначив(ла) які види робіт повинні виконати студенти, але чітко не визначив(ла) строки здачі та критерії їх оцінювання, або не зазначив(ла) їх у системі Moodle: 4 бали;

- перелічив(ла) завдання, які повинні виконати студенти, без пояснень: 3 бали;

- не пояснив(ла) які види робіт повинні виконати студенти, коли та яким чином їх здавати, як вони будуть оцінюватися: 0 балів.

Питання 4 «Яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашому враженню щодо відношення викладача до викладання дисципліни?».

- намагався(лась) викладати матеріал зрозуміло, цікаво, заохочував(ла) студентів до вивчення предмету, мотивував(ла) до наукової роботи (написання тез доповідей на конференцію, статей, наукових робіт тощо) 5 балів;

- старанно відносився(лась) до проведення занять, але не заохочував(ла) студентів до вивчення предмету та наукової роботи: 3 бали;

- не був зацікавлений(на) у своїй роботі: 1 бал.

Питання 5 «Яке твердження, на Вашу думку, найкраще характеризує оцінювання викладачем знань та вмінь студентів?»

- повністю дотримувалася(ся) встановлених критеріїв оцінювання усіх видів робіт, упродовж семестру студенти писали тести або контрольні роботи, здавали самостійні завдання, які оперативно перевірялися: 5 балів;

- здебільшого дотримувалася(ся) встановлених критеріїв оцінювання робіт, поточний контроль здійснювався не в повному обсязі, здані роботи перевірялися в середньому до 10 днів: 3 бали;

- не повідомив(ла) критеріїв оцінювання знань студентів або не дотримувалася(ся) встановлених критеріїв: 0 балів;

Питання 6 «Яке з нижченаведених тверджень найбільше відповідає Вашому враженню від вивчення цієї дисципліни?»

- я отримав(ла) знання та вміння, яких достатньо для базової підготовки і які планую використати у майбутній професійній діяльності: 5 балів;

- я тримав(ла) певні знання, але відчуваю нестачу практичних навичок у цій галузі: 3 бали;

- знання, які я отримав(ла), скоріше за все не знадобляться у сфері моєї майбутньої професійної діяльності: 1 бал.